

Про підсумки роботи архівних установ області за 2019 рік та їх завдання на 2020 рік

Діяльність архівних установ області у 2019 році була спрямована на реалізацію Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи», інших Законів України, Указів, розпоряджень Президента України, постанов та розпоряджень Кабінету міністрів України, наказів Міністерства юстиції України, Укрдержархіву, розпоряджень голови Запорізької облдержадміністрації, обласної ради.

Слайд «Зміна назв архівних установ у 2019 році»

У 2019 році продовжилася негативна тенденція щодо об'єднання архівних відділів з іншими структурними підрозділами райдержадміністрацій, не дивлячись на те, що жодна з функцій, що покладені на архівні відділи райдержадміністрацій, не передаються до органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад, про що неодноразово було доведено до відома голів райдержадміністрацій. Відповідно до розпорядження голови Василівської районної державної адміністрації від 19.02.2019 № 43 «Про упорядкування структури та внесення змін до штатного розпису працівників Василівської районної державної адміністрації Запорізької області» з 23 квітня 2019 року утворений відділ архіву та з питань цивільного захисту населення райдержадміністрації шляхом приєднання відділу з питань цивільного захисту населення райдержадміністрації до архівного відділу райдержадміністрації.

Розпорядженням голови Бердянської райдержадміністрації від 26.04.2019 №106 «Про упорядкування структури Бердянської районної державної адміністрації Запорізької області», з 02.07.2019 було припинено шляхом приєднання до відділу освіти, культури, молоді та спорту райдержадміністрації юридичну особу публічного права, орган державної влади «Архівний відділ Бердянської районної державної адміністрації». Цим же розпорядженням голови Бердянської райдержадміністрації було перейменовано з 02.07.2019 структурний підрозділ райдержадміністрації – юридичну особу публічного права, орган державної влади «Відділ освіти, культури, молоді та спорту Бердянської районної державної адміністрації Запорізької області» у відділ освіти, культури та архівної справи Бердянської районної державної адміністрації Запорізької області зі статусом юридичної особи публічного права.

Станом на 01.01.2020 в області із 20 районних державних адміністрацій статус архівного відділу збережено в 13 районних державних адміністраціях (Великобілозерська, Веселівська, Вільнянська, Гуляйпільська, Запорізька, Кам'янсько-Дніпровська, Мелітопольська, Михайлівська, Пологівська, Приморська, Токмацька, Чернігівська, Якимівська, з них як юридичної особи – 8).

У 7 районних державних адміністраціях (Бердянська, Більмацька, Василівська, Новомиколаївська, Орхівська, Приазовська, Розівська) функції архівного відділу виконують інші структурні підрозділи, утворені в результаті об'єднання архівних відділів з іншими структурними підрозділами райдержадміністрацій.

В 5 містах обласного значення діють 4 архівні відділи міських рад (Бердянськ, Енергодар, Мелітополь, Токмак) без статусу юридичних осіб та 1 архівне управління (Запоріжжя) зі статусом юридичної особи.

РОБОТА З ПЕРЕГЛЯДУ ГРИФІВ СЕКРЕТНОСТІ

Слайд «Динаміка відсоткового співвідношення секретних справ до загальної кількості справ в Державному архіві Запорізької області»

У 2019 році тривала робота з перегляду грифів секретності на архівні документи установ колишнього СРСР. На виконання доручення Першого Віце-прем'єр-міністра України (до листа Державної архівної служби України від

27.11.2012 № 136/ДСК) від 04.01.2013 до № 1118-ДСК та наказу Державної архівної служби України від 11.07.2011 № 1/ДСК «Про організацію роботи щодо приведення грифів секретності матеріальних носіїв секретної інформації у відповідність до вимог законодавства» за 2019 рік було підготовлено та проведено 6 засідань експертної комісії з питань державної таємниці та розсекречування документів у Державному архіві Запорізької області, за результатами яких скасовано грифи секретності 393 справам, 8 документам з них 70 справам було надано гриф ДСК. Процентне співвідношення секретних справ до загальної кількості справ у Державному архіві Запорізької області (далі – Державний архів) становить 0,27 %.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБЕРЕЖЕНОСТІ ДОКУМЕНТІВ

Одне з центральних місць у діяльності архівних установ займають питання забезпечення збереженості документів, зміцнення матеріально-технічної бази. Архівному відділу Веселівської райдержадміністрації виділено додаткове приміщення архівосховища площею 11,26 м², архівному управлінню Запорізької міської ради – 704 м², архівними відділами Пологівської райдержадміністрації та Мелітопольської міської ради замінено приміщення архівосховищ та робочих кімнат, Запорізької райдержадміністрації – робочої кімнати.

Слайд «Програми розвитку архівної справи в Запорізькій області»

В п'яти районах та місті Запоріжжі діють Програми розвитку архівної справи:

у Василівському районі діє Програма розвитку архівної справи у Василівському районі Запорізької області на 2017-2019 роки, затверджена рішенням п'ятнадцятої сесії Василівської районної ради Запорізької області сьомого скликання від 29.03.2017 № 27;

у Вільнянському районі - Програма розвитку архівної справи у Вільнянському районі на 2018-2019 роки, затверджена рішенням двадцять восьмої сесії Вільнянської районної ради Запорізької області сьомого скликання від 26.10.2018 № 10;

у Запорізькому районі - Програма розвитку архівної справи в Запорізькому районі на 2018-2022 роки, затверджена рішенням тринадцятої сесії Запорізької районної ради Запорізької області сьомого скликання від 23.03.2018 № 9;

у Мелітопольському районі - Програма розвитку архівної справи у Мелітопольському районі на 2018-2022 роки, затверджена рішенням двадцять четвертої сесії Мелітопольської районної ради Запорізької області сьомого скликання від 20.09.2018 № 7;

у Приморському районі - Програма розвитку архівної справи у Приморському районі на 2018-2019 роки, затверджена рішенням двадцять другої сесії Приморської районної ради Запорізької області сьомого скликання від 20.03.2018 № 7;

у м. Запоріжжі рішенням 39 сесії Запорізької міської ради від 24.04.2019 № 39 «Про затвердження міської цільової Програми розвитку архівної справи у м. Запоріжжі на 2019-2021 роки» прийнято Програму розвитку архівної справи у м. Запоріжжі на 2019 – 2021 роки.

У Мелітопольському та Приморському районах у 2019 році кошти на реалізацію заходів, передбачених програмами, не виділялися.

За цими програмами, районними програмами матеріально-технічної підтримки діяльності органів виконавчої влади та іншими джерелами фінансування в ряді архівних установ області у 2019 році здійснено певні заходи щодо поліпшення умов зберігання документів Національного архівного фонду (далі – НАФ), посилення охоронно-пожежного режиму та доступу до архівних приміщень:

встановлення та обслуговування автоматичної системи пожежогасіння та пожежної сигналізації (Запорізький район, м. Енергодар);

придбання та перезаправлення вогнегасників (Веселівський, Вільнянський, Пологівський райони, м. Енергодар, м. Запоріжжя, м. Бердянськ);

встановлення протипожежних дверей та оброблення дерев'яних конструкцій вогнезахисним розчином (Запорізький район);

встановлення пожежного гідранту на прилеглій території, де розміщено архівний відділ (м. Бердянськ);

встановлення додаткового стелажного обладнання (Веселівський, Вільнянський райони, м. Бердянськ);

заміна вікон, світильників, поточний ремонт приміщень (Василівський район, м. Бердянськ, м. Енергодар);

придбання оргтехніки, меблів, архівних коробок, виставкового обладнання (Вільнянський, Михайлівський, Токмацький райони м. Бердянськ, м. Енергодар, м. Токмак).

Слайд «Обеспечение контроля наличия, физико-химического и технического состояния документов. Создание страхового фонда»

З метою забезпечення збереженості та державного обліку документів НАФ за 2019 рік відреставровано 1212 арк., відремонтовано 9790 арк. документів, опрацьовано і підшито 3563 справи, створено фонд користування у вигляді цифрових копій на 398 од. зб.

Слайд «Забезпечення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ»

У 2019 році завершена Програма здійснення контролю наявності, стану і руху документів НАФ на 2009-2019 роки. У 2019 році архівні установи області провели перевірку наявності біля 72 тис. справ по 349 фондах, які зберігаються в архівних установах, та понад 23,5 тис. справ, які зберігаються в 160 установах - джерелах комплектування. Найбільший обсяг справ перевірили архівні установи Бердянської, Василівської, Веселівської, Вільнянської, Запорізької, Михайлівської, Оріхівської, Пологівської, Приморської, Токмацької, Чернігівської, Якимівської райдержадміністрацій, Бердянської, Енергодарської та Мелітопольської міськрад.

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ АРХІВНОЇ СПРАВИ, СТВОРЕННЯ НДА

Архівними установами здійснювалася робота у напрямку впровадження сучасних інформаційних технологій.

Слайд «Впровадження в архіві автоматизованих інформаційно-пошукових систем»

У 2019 році продовжена робота по складанню путівника, поповненню електронної версії фондового каталогу на фонди архіву, електронних покажчиків фондів архівних установ райдержадміністрацій та міськрад, зведеного покажчика про місцезнаходження і збереження документів сільськогосподарських підприємств, які діяли на території області в 1943-2019 роках, фондів ліквідованих установ, які зберігаються в архівних установах райдержадміністрацій та міськрад і в трудових архівах. Архівними установами міськрад створені бази даних на тексти рішень сесій, виконкомів, розпоряджень міських голів і покажчиків до них. Все це значно полегшує пошукову роботу архівних установ, прискорює терміни виконання запитів юридичних і фізичних осіб.

Систематично оновлюється веб-сайт Державного архіву Запорізької області.

ФОРМУВАННЯ НАФ

Архівні установи області продовжують систематично комплектуватися документами НАФ.

Слайд «Обсяг документів НАФ»

Всього в архівних установах області зберігається більше 2,3 млн. справ, (у т. ч. в Державному архіві – понад 2,1 млн. справ, в архівних установах райдержадміністрацій – 125 тис. справ, міськрад – 35 тис. справ).

Слайд «Динаміка приймання документів НАФ архівними установами області»

У 2019 році прийнято на зберігання біля 30,5 тис. справ управлінської документації. Державним архівом прийнято 18 тис. справ, архівними установами райдержадміністрацій – 9,3 тис. справ, міськрад – 3 тис. справ. Найбільшу кількість справ прийняли архівні установи Веселівської, Вільнянської, Запорізької, Мелітопольської, Оріхівської, Якимівської райдержадміністрацій, Енергодарської та Мелітопольської міських рад.

Слайд «Кількість документів НАФ, які зберігаються понад встановлені терміни в установах-джерелах комплектування»

У 2019 році дещо зросла кількість документів, які зберігаються в організаціях області понад встановлені строки. Повністю відсутні такі справи в установах-джерелах комплектування архівних установ Більмацької, Великобілозерської, Вільнянської, Гуляйпільської, Михайлівської, Пологівської, Приморської, Розівської, Токмацької, райдержадміністрацій, а також чотирьох, за виключенням Запорізької, міських рад.

РОБОТА ЕПК УПОРЯДКУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ НАФ

Експертно-перевірною комісією Державного архіву (далі – ЕПК) у 2019 році розглянуто: 134 номенклатури справ у тому числі, представлені архівними установами райдержадміністрацій – 65 (у 2018 р. – 60), міськрад – 9 (у 2018 р. – 38). Найбільші показники з представлення номенклатур у архівних установ Вільнянської, Гуляйпільської, Запорізької, Мелітопольської, Михайлівської, Новомиколаївської, Токмацької райдержадміністрацій, Запорізької та Токмацької міських рад.

Слайд «Схвалення описів справ управлінської документації, представлених на розгляд ЕПК Державного архіву Запорізької області»

ЕПК Державного архіву схвалено описи справ, представлені 359 установами області загальною кількістю понад 38 тис. справ постійного зберігання (у 2018 році – 27 тис. справ), в т. ч. 59 обласними установами на 5,8 тис. справ, 38 іншими установами на 1,1 справ, 262 районними установами на 31 тис. справ (у 2018 році - 13,7 тис. справ) та 80 міськими установами на 12 тис. справ (у 2018 році - 8,6 тис. справ).

Найбільший обсяг описів (понад 1000 справ) був представлений установами Більмацького, Вільнянського, Гуляйпільського, Запорізького, Михайлівського, Пологівського, Приазовського, Приморського районів, міст Запоріжжя, Бердянська, Енергодара.

Слайд «Погодження описів справ з кадрових питань (особового складу), представлених на розгляд ЕПК Державного архіву Запорізької області»

ЕПК Державного архіву погоджено описи з кадрових питань (особового складу), представлені установами-джерелами комплектування та іншими установами, на 27,5 тис. справ (у 2018 р. – 19 тис. справ); в т. ч. Державного архіву – 18,3 тис. справ, архівних установ райдержадміністрацій – 4,3 тис. справ, міських рад – 4,8 тис. справ. Експертними комісіями архівних установ погоджені описи з кадрових питань (особового складу) на 12 тис. справ, представлені іншими установами.

РОБОТА З УСТАНОВАМИ-ДЖЕРЕЛАМИ ФОРМУВАННЯ НАФ

Слайд «Кількість установ-джерел формування НАФ»

У 2019 році продовжується тенденція до зменшення джерел формування документів НАФ. Вона продовжується за рахунок зменшення кількості виборчих комісій і сільських рад, які ліквідуються в результаті об'єднання територіальних громад, а також ліквідованих деяких територіальних органів, відділів та управлінь райдержадміністрацій, тощо. За 2019 рік до списків установ джерел формування НАФ включено 3 установи (Державне підприємство «Запорізький державний авіаційний ремонтний завод «МіГремонт», Управління державної міграційної служби України в Запорізькій області, Комунальне підприємство «Токмацька багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» Токмацької міської ради Запорізької області), виключено 40 установ.

Слайд «Кількість установ - джерел комплектування управлінською документацією за формами власності станом на 01.01.2020»

Продовжувалася робота з установами - джерелами комплектування приватної форми власності з укладання договорів, в яких повинні бути обговорені умови передачі документів НАФ на зберігання.

У 2019 році рівень упорядкування документів в установах-джерелах формування НАФ архівних установ збільшився на 2 % і складає 70 % (у 2015 р. – 73 %, у 2016 – 74 %, у 2017 – 73 %, у 2018 - 68). В цілому по області він склав 66% (у 2018 році - 65%).

На 100% упорядковані документи лише в установах Гуляйпільського, Кам'янсько-Дніпровського районів та міста Бердянськ, на 80 - 95% - Веселівського, Вільнянського, Мелітопольського, Михайлівського, Пологівського, Приморського, Токмацького, Чернігівського, Якимівського районів та міста Енергодар.

Слайд «Кількість семінарів»

З метою підвищення якості формування НАФ та підвищення кваліфікації працівників архівних установ, діловодних служб і відповідальних за архіви установ - джерел комплектування фахівцями Державного архіву регулярно проводяться семінари.

Державним архівом Запорізької області та Запорізьким центром підготовки і підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ та організацій 28 лютого 2019 року та 21 листопада 2019 року для працівників архівних установ райдержадміністрацій, міських рад міст обласного значення та трудових архівів проведено тематичні короткострокові семінари з актуальних питань діяльності архівних установ.

Для спеціалістів структурних підрозділів облдержадміністрації, райдержадміністрацій, міських рад, голів та секретарів сільських, селищних рад на теми запобігання і протидії проявам корупції на державній службі, з актуальних питань ведення діловодства та архівної справи, для вперше прийнятих на державну службу, впровадження електронного документообігу, проведено 13 семінарських занять.

07 червня 2019 року спеціалістами відділу формування НАФ та діловодства Державного архіву Запорізької області проведено семінар з питань організації діловодства та архівної справи для працівників діловодних служб та архівних підрозділів установ, організацій, підприємств - джерел формування НАФ Державного архіву Запорізької області.

Архівними установами проведено 22 семінари, прийнято участь у роботі 28 семінарів, які проводилися іншими установами, де проведені заняття з питань діловодства та архівної справи.

Слайд «Перевірки архівних установ, проведені у 2019 році»

У 2019 році проведено:

2 комплексні перевірки роботи архівних відділів Веселівської та Гуляйпільської райдержадміністрацій з питань контролю за дотриманням законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи, станом архівної справи і діловодства, забезпеченням формування, комплектування, збереженості, обліку та використання документів НАФ, їх упорядкуванням в установах-джерелах формування НАФ; питання про результати перевірянь розглянуті на засіданнях колегії Державного архіву Запорізької області 27.03.2019 та 26.12.2019;

контрольну перевірку архівного відділу Запорізької райдержадміністрації щодо виконання рішення колегії від 20.12.2017 № 8 «Про здійснення контролю за дотриманням законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи, станом архівної справи і діловодства, забезпеченням формування, комплектування, збереженості, обліку та використання документів Національного архівного фонду України, їх упорядкуванням в установах-джерелах формування НАФ архівного відділу Запорізької райдержадміністрації за період з липня 2016 року до грудня 2017 року»; питання про результати перевіряння розглянуто на засіданні колегії Державного архіву Запорізької області 30.09.2019;

спільну перевірку з архівним відділом Приморської райдержадміністрації комунального підприємства «Трудовий архів» Приморської міської ради Запорізької області з питань забезпечення централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до НАФ; питання про результати перевіряння розглянуто на засіданні колегії Державного архіву Запорізької області 30.09.2019;

спільну перевірку з відділом архіву та цивільного захисту населення Орхівської райдержадміністрації щодо роботи експертної комісії, стану

упорядкування та забезпечення збереженості документів в Оріхівській міській раді; питання про результати перевіряння розглянуто на засіданні ЕПК Державного архіву Запорізької області 14 червня 2019 року;

Слайд «Кількість перевірянь підприємств, установ та організацій (комплексних, тематичних, контрольних)»

Архівними установами області проведено 120 перевірок організацій обласного рівня (у 2018 році – 109), архівними установами райдержадміністрацій - 195, міськрад - 89 перевірянь районних, міських і сільських організацій.

ВИКОРИСТАННЯ ДОКУМЕНТІВ

Слайд «Інформаційна діяльність Державного архіву Запорізької області у 2019 році»

Інформаційна діяльність архівних установ області та організація використання документів в минулому році була спрямована на висвітлення актуальних питань історії України.

За документами Державного архіву у 2019 році було підготовлено та експонувалося всього 12 виставок архівних документів, з них

3 стаціонарні виставки:

«Запорізький архів – скарбниця історії краю. До Міжнародного дня архівів», яка ознайомлює зі складом документів установ, підприємств та організацій періоду до 1917 року;

«Українська закордонна преса (до 30-річчя Народного Руху України);

у Запорізькому центрі перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів експонується постійно діюча пересувна виставка архівних документів «Етапи формування Запорізької області» (До 80-річчя створення області)».

9 виставок документів було розміщено на офіційному веб-сайті архіву:

«До 100-річчя проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки»;

«Етапи формування Запорізької області» (До 80-річчя створення області)»;

«Запорізькій обласній філармонії 80 років (до 80-річчя філармонії)»;

«Перший випуск газети «Більшовик Запоріжжя» (нині «Індустріальное Запорожье»)» (до 80-річчя створення Запорізької області);

«80 років (1939) Запорізькому обласному радіомовленню» (до 80-річчя створення Запорізької області);

«Повернувся з Сибіру» про журналіста, політв'язня М.К. Попеля (до 110-річчя від дня народження)»;

«До 75-річчя депортації з Криму кримських татар та осіб інших національностей»;

виставка архівних документів з фонду «Запорізька міська Рада депутатів трудящих та її виконавчий комітет, м. Запоріжжя Запорізької області». У виставці представлені документи 1944-1945 років щодо заходів з відновлення інфраструктури міста Запоріжжя, розмінування території області, розміщення евакошпиталів, відбудови підприємств, установ, організацій. Представлена інформація щодо місць поховання бійців радянської армії;

«Український визвольний рух ХХ ст. Розсекречені документи» до відзначення у 2019 році 75-ї річниці створення Української Головної Визвольної Ради;

Всього було надано інформаційних повідомлень та інтерв'ю:

08 травня в ефірі Українського радіо Запоріжжя у програмі «На часі» співробітники Державного архіву Запорізької області взяли участь у тематичній передачі «Про окупаційний період 1941-1944 рр. Історії Запорізького краю».

22 листопада Віталій Бондар, головний спеціаліст-керівник режимно-секретної служби у Державному архіві Запорізької області надав інтерв'ю для телепередачі Запорізької регіональної дирекції Національної телекомпанії України про розсекречені документи періоду II Світової війни.

Для публікації у Віснику Державного архіву Хмельницької області було підготовлено статтю «З історії архівної справи на Запоріжжі».

Для публікації у Віснику Державної архівної служби України («Архіви України») щокварталу надсилалися інформації про діяльність Державного архіву Запорізької області.

Слайд «Інформаційна діяльність архівних установ райдержадміністрацій та міських рад у 2019 році»

Не залишилися осторонь і архівні установи, які активно працювали у сфері використання документів. Архівними установами Запорізької області підготовлено та експонувалося 23 виставки у яких використано 263 документи (з них 7 – on-line виставок, розміщених на сайтах райдержадміністрацій та міських рад). Виставки були присвячені:

- 205 річниці від дня народження Т. Г. Шевченка;
- Дню Соборності України;
- Дню Конституції;
- Дню Незалежності України;
- 100- річчю Першого Зимового походу армії УНР;
- подіям до визволення територій Запорізької області від нацистів;
- подіям Голодомору 1932-1933 рр. в Україні;
- історії створення та діяльності Олександрівського середнього семикласного механіко-технічного училища;
- творчості митців Новомиколаївського району Запорізької області;
- будівництву Дніпрогесу «Дніпробуд у фотооб'єктиві» (Михайлівської райдержадміністрації).

Архівним відділом Веселівської райдержадміністрації проведено виставку на тему «Витоки історичного документування управлінської діяльності. Види написання документів минулої епохи».

Архівними відділом Токмацької райдержадміністрації проведено фотовиставку «Святкування фольклорно-обрядового свята Масляної в м. Токмак».

Архівним відділом Вільнянської райдержадміністрації підготовлено статтю «З чого все починалось...» до 95-річчя створення Вільнянського району опубліковану в газеті «Дніпровські вогні».

Слайд «Динаміка кількості користувачів, які працювали в читальних залах архівних установ»

Архівними установами у 2019 р. була організована робота понад 1200 користувачів документної інформації.

У читальному залі Державного архіву Запорізької області працювали з документами НАФ 665 користувачів (з них 15 іноземних громадян: з РФ – 10, Німеччини – 2, Бельгії – 1, Британії – 1, Канади – 1), відвідувань – 1604, виданих справ 12068.

Найзапитуваніша тематика досліджень користувачів у читальному залі Державного архіву Запорізької області у 2019 році:

- вивчення родоводу – 58;
- з майнових питань – 141;
- краєзнавчі дослідження – 29;
- про застосування репресій – 14.

В архівних установах Запорізької області працювало 550 дослідників, відвідувань – 1054, виданих справ - 2508.

Найзапитуваніша тематика досліджень користувачів документів НАФ, що працювали в архівних установах Запорізької області у 2019 році – земельні питання, історія підприємств, населених пунктів;

найцікавіша тематика досліджень: пошук місць родинних поховань колишніх працівників Бердянського морського порту, міська геральдика Південної України; історія становлення і розвитку.

ВИКОНАННЯ ТЕМАТИЧНИХ ЗАПИТІВ

Значну частину роботи архівних установ займає виконання запитів громадян та юридичних осіб.

Слайд «Динаміка виконання тематичних запитів»

Всього за рік виконано понад 3,1 тис. тематичних запитів, з позитивним результатом – 2933 (92 %). У 2018 році цей відсоток складав також 92%. Державним архівом виконано 604 запити, з них з позитивним результатом – 527, що складає 87%.

Архівними установами райдержадміністрацій виконано 614 тематичних запитів, у т.ч. з позитивним результатом – 595 запитів (97%). Найбільшу

кількість запитів виконано архівними установами Веселівської (157) та Приморської (117), а також Вільнянської, Мелітопольської та Оріхівської (понад 60) райдержадміністрацій.

Архівними установами міських рад виконано 1976 тематичних запитів, в т.ч. з позитивним результатом 1811 запитів (92%). Найбільшу кількість запитів виконано архівними установами Запорізької (822), Бердянської (553), Енергодарської (457) міських рад.

ВИКОНАННЯ МАЙНОВИХ ЗАПИТІВ

Слайд «Динаміка виконання майнових запитів»

Всього за рік виконано понад 2,6 тис. майнових запитів, з позитивним результатом – 2,4 тис. (91 %). У 2018 році цей відсоток складав 86 %. Державним архівом виконано 584 майнових запити, з них з позитивним результатом – 412, що складає 71 %.

Архівними установами райдержадміністрацій виконано 1491 майновий запит, у т.ч. з позитивним результатом – 1451 запит (97%). Найбільшу кількість запитів виконано архівними установами Більмацької (620) Оріхівської (130) та Приморської (180), а також Вільнянської, Мелітопольської та Якимівської (50-70) райдержадміністрацій.

Архівними установами міських рад виконано 568 майнових запитів, у т.ч. з позитивним результатом – 537 запитів (95%). Найбільшу кількість запитів виконано архівними установами Запорізької (395), Бердянської (73), Енергодарської (53) міських рад.

ВИКОНАННЯ ЗАПИТІВ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ

Слайд «Динаміка виконання запитів соціально-правового характеру»

Всього за рік виконано понад 11,8 тис. запитів соціально-правового характеру, з позитивним результатом – 9,8 тис. запитів (83 %). У 2018 році цей відсоток складав 72 %. Державним архівом виконано 2751 запит соціально-правового характеру, з них з позитивним результатом – 1393, що складає 51 %.

Архівними установами райдержадміністрацій виконано 502 запити соціально-правового характеру, у т.ч. з позитивним результатом – 406 запитів (81%). Найбільшу кількість запитів виконано архівними установами Мелітопольської (259) та Пологівської (72), а також Бердянської, Більмацької, Запорізької та Оріхівської (16-25) райдержадміністрацій.

Архівними установами міських рад виконано 8618 соціально-правового характеру, у т.ч. з позитивним результатом – 8056 запитів (93%). Найбільшу кількість запитів виконано архівними установами Запорізької (5747), Бердянської (951), Енергодарської (936), Токмацької (969) міських рад.

Нажаль в роботі архівних установ залишаються і виникають нові проблеми.

В області діє вже не чотири, а шість відділів райдержадміністрацій (Бердянської, Більмацької, Василівської, Новомиколаївської, Оріхівської, Приазовської) та сектор з питань культури, туризму та архівної справи Розівської райдержадміністрації, створених в результаті об'єднання архівних відділів з іншими відділами райдержадміністрацій, статус яких не відповідає вимогам чинного законодавства.

Це призвело до того, що показники роботи у цих районах значно зменшилися. Це найбільше стосується Приазовського району, де і до об'єднання архівного відділу ситуація зі станом збереженості документів та їх обліком була критичною, а за 2019 рік вона ще погіршилася. Майже не ведеться робота з установами-джерелами формування НАФ, на фоні ліквідації структурних підрозділів райдержадміністрації та органів місцевого самоврядування в результаті об'єднання територіальних громад, що може призвести до значної втрати документів.

Відповідно до Типового положення про архівний відділ міської ради, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 16 червня 2016 року № 693/5 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 червня 2016 року за № 885/29015 архівний відділ міської ради не може поєднувати в собі функції архівного відділу міської ради міста обласного значення з трудовим архівом, а

створюється за рішенням міської ради для зберігання документів НАФ, що мають місцеве значення, і управління архівною справою та діловодством на території міста.

До власних повноважень місцевих рад належить централізоване тимчасове зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб на відповідній території, та інших архівних документів, що не належать до Національного архівного фонду (Підпункт 10 Пункту «а» частини першої статті 38 Закону України «Про місцеве самоврядування»). Для цього створюється архівна установа, яка керується Типовим положенням про архівну установу сільської, селищної, міської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 02.06.2014 № 864/5, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 5 червня 2014 р. за № 592/25369.

Поєднання функцій архівного відділу міської ради міста обласного значення з трудовим архівом не передбачено нормативними актами у сфері діловодства та архівної справи. Це пояснюється тим, що архівний відділ координує діяльність трудових архівів, надає консультаційно-методичну допомогу в організації їхньої діяльності, трудовий архів підзвітний і підконтрольний архівному відділу міської ради. З цією метою доречно створювати дві окремих юридичних особи, які мають відмінні функції і створюються з різною метою.

Але ці функції поєднуються в архівних установах Запорізької, Бердянської, Енергодарської та Токмацької міськрад.

Архівними установами Бердянської, Енергодарської, Мелітопольської, Токмацької міськрад не вирішено питання надання відділам статусу юридичної особи, відповідно Типового положення про архівний відділ міської ради, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 16 червня 2016 року № 1693/5 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 червня 2016 року за № 885/29015.

В цілому планові показники по області виконані, але деякими архівними установами райдержадміністрацій та міськрад не виконані окремі завдання:

1) з приймання на зберігання до архівних установ та картонування справ – Бердянської, Василівської, Гуляйпільської, Новомиколаївської, Приазовської, Розівської, Токмацької райдержадміністрацій;

2) з передавання документів до Державного архіву Запорізької області: Бердянської, Приазовської, Розівської, Якимівської райдержадміністрацій;

3) з представлення на розгляд ЕПК описів справ управлінської документації: Бердянської, Веселівської, Новомиколаївської, Орхівської, Розівської Токмацької райдержадміністрацій; найнижчий процент упорядкування в установах Бердянського (46 %), Запорізького (42 %), Новомиколаївського (44 %), Приазовського (49 %), Розівського (33%) районів;

4) з представлення на розгляд ЕПК номенклатур справ: Великобілозерської, Кам'янсько-Дніпровської, Мелітопольської, Михайлівської, Орхівської, Токмацької райдержадміністрацій, Запорізької та Мелітопольської міськрад;

5) з проведення перевірянь в установах-джерелах формування НАФ: Бердянської, Веселівської, Запорізької, Новомиколаївської, Приазовської райдержадміністрацій.

За 2019 рік збільшилась кількість документів, які зберігаються в установах-джерелах комплектування архівних установ області понад встановлені строки, велика кількість таких справ залишається в установах Василівського, Запорізького, Мелітопольського, Новомиколаївського, Орхівського, Приазовського, Чернігівського районів та м. Запоріжжя.

Висновки:

Схвалити в цілому роботу архівних установ області з виконання планових завдань 2019 року.

Пропозиції:

1. Відзначити високі показники виконання планових завдань на 2019 рік архівними установами Більмацької, Вільнянської, Кам'янсько-Дніпровської, Михайлівської, Пологівської, Приморської, Якимівської райдержадміністрацій, Бердянської та Енергодарської міських рад.

2. Пріоритетними напрямками розвитку архівної галузі в Запорізькій області у 2020 році вважати:

1) забезпечення контролю за дотриманням законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи, станом діловодства та архівної справи, збереження архівних документів на підприємствах, в установах, організаціях-джерелах формування Національного архівного фонду;

2) забезпечення належних умов для гарантованої збереженості архівних документів, проведення заходів щодо посилення пожежної та охоронної безпеки приміщень архівних установ;

3) приймання та науково-технічне опрацювання виборчої документації з місцевих виборів;

4) проведення заходів з організації широкого використання архівної інформації для забезпечення наукових, соціальних і культурних потреб громадян, забезпечення вільного доступу громадськості до архівних документів; популяризація архівних документів до пам'ятних дат, подій та ювілеїв визначних осіб в історії України та Запорізької області;

5) консультивання з питань приймання та зберігання документів органів місцевого самоврядування під час створення об'єднаних територіальних громад в області; надання методичної допомоги об'єднаним територіальним громадам з питань архівної справи;

6) виконання завдань і заходів Програми розвитку архівної справи в Запорізькій області на 2019-2021 роки;

7) виконання завдань Програми здійснення контролю наявності, стану і руху документів Національного архівного фонду архівними установами Запорізької області на 2020-2024 роки;

8) цифровізація та інформатизація архівної справи, впровадження інформаційно-пошукових систем, впровадження електронного документообігу, продовження підключення архівних установ до мережі Інтернет;

9) забезпечення своєчасного виконання звернень і запитів громадян та установ, організацій, підприємств;

10) забезпечення надання платних послуг;

11) постійне оновлення інформації на веб-сайті Державного архіву Запорізької області;

12) заходи з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу, запобігання проявам корупції.

3. Керівникам архівних установ райдержадміністрацій та рекомендувати керівникам архівних установ міськрад:

1) організувати роботу зі збирання документів, приймання та науково-технічного опрацювання виборчої документації з місцевих виборів;

2) забезпечити:

своєчасне подання обґрунтованих пропозицій до відповідних бюджетних запитів під час формування Державного та місцевого бюджетів на 2021 рік з урахуванням потреб архівних установ; інформувати Державний архів Запорізької області до 1 червня 2020 року;

постійний контроль за наявністю, станом та рухом документів Національного архівного фонду;

приймання на постійне зберігання документів Національного архівного фонду, що зберігаються в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій понад встановлені строки;

контроль за станом упорядкування архівних документів і передавання їх на подальше зберігання у встановленому порядку, сільських, селищних, міських

рад, що ліквідуються, у зв'язку з об'єднанням територіальних громад і створенням представницьких органів цих громад;

контроль за станом упорядкування документів в установах-джерелах формування Національного архівного фонду по 2017 рік включно і передавання їх на подальше зберігання у встановленому порядку;

інформування Державного архіву Запорізької області та керівників райдержадміністрацій та міських рад про надзвичайні ситуації та проблеми у забезпеченні збереження документів Національного архівного фонду;

постійний контроль за роботою трудових архівів, інформацію про створення, ліквідацію реорганізацію трудових архівів надавати разом з кварталними звітами.

Директор Державного
архіву Запорізької області

Олександр ТЕДЄВ